

vort Bessatningsystem i flere væsentlige Punkter trænger til Forbedringer; men medens man er temmelig enig i alt Fald med Hensyn til nogle Punkter, paa hvilke saadanne Forbedringer vel kunde træffes, men dog ikke uden at medføre et ikke ubetydeligt Tab for Statskassen, saa er man ikke enig om, hvorledes det skulde lade sig gøre at tilveiebringe det Bederlag, Statskassen maa have for de Offre, den maa bringe ved at renoncere paa adskillige af de nu bestaaende Statter. Nu er det jo bekendt nok, at af de Mænd, der have sytlet med dette Spørgsmaal og gjort det til Gjenstand for deres Betragtninger, er der nogle, der ere komne til eet Hovedresultat, og andre, som ere komne til et andet; Meningerne ere væsentlig delte imellem disse to Afdelinger af, om jeg saa maa sige, Statsøkonomer hos os, og det vil vistnok være vanskeligt for Nogen at sige, at dette Spørgsmaal nu skulde være uddebatteret imellem disse to Afdelinger. En Samling af Mænd er af den Mening, at det, der fornemmelig trænges til hos os, er en Betselse i de saakaldte indirekte Afgifter, Tolden, Brændevinsafgiften, Stempelafgiften, Netsportler osv., og at vi for at søge en Godtgørelse for, hvad der tabes ved at afflasse eller lempe disse Afgifter, bør gaa til en direkte Bessatning. Andre derimod ere, idet de anerkjende, at der virkelig er Feil ved vor indirekte Bessatning og navnlig paa de Punkter, jeg tillod mig at nævne, af den Mening, at det ikke vil være rigtigt at gaa til en direkte Bessatning, hvortil de mene, at vi maa reformere disse Afgifter indenfor deres eget Omraade, saaledes at, hvad vi formindste paa eet Punkt, bør vi forsøge paa et andet Punkt. Som sagt — disse Meninger findes saaledes fordelte, og det er vanskeligt at sige, hvilken der har Overvægten. Smidlertid tror jeg at kunne antage, at der i Folkethinget i alt Fald er en stor Mængde og maasse et overveiende Antal af Rigsdagsmænd, som holder til det første System, og, jeg veed ikke, om jeg skulde tage feil, men det er forekommet mig, som om der i dette Thing var temmelig stærk Stemning for at foretrække det andet. Nu kan jeg ikke negte, at det lige

over for de Kjendsgjerninger, der hos mig havde fremkaldt det Indtryk, at man i Folkethinget i det Hele var stemt for at afløse adskillige indirekte Statter ved en direkte Skat, navnlig en Indkomsskat, var en overrassende Kjendsgjerning, at man i Mar ikke vedtog Indkomsskatten. Jeg har tilladt mig at sige det offentlig i Folkethinget, og jeg kan derfor ogsaa sige det her: Det var efter min Mening fra disse Mænds Standpunkt en ganske overordenlig Feil. Men, mine Herrer, det forekommer mig, at Landstinget — dersom det forholder sig rigtigt, som jeg nylig sagde, at man her holder til det andet System — vilde ved at følge Flertallets Indstilling i denne Sag begaa altsaa den samme Feil i modsat Retning. Thi, mine Herrer, det er ikke Noget, vi kunne gjentage hvert Mar og haabe at faae gennemført hvert Mar, at faae en saadan Lov fra Folkethinget som den, der foreligger her. Jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det kun har været mig muligt at faae denne Lov gennem Folkethinget med to Stemmers Majoritet — ikke paa Grund af Udbyttebessatningens Indførelse, thi den vare de Allesammen enige om, ikke et eneste Medlem der var af anden Mening om den, men paa Grund af den Forhøielse i Skatten, som er indført i § 5. Her se De altsaa, at her er det andet Thing gaaet ind paa at afløse ikke alene en betydelig indirekte Skat, nemlig Skibsafgiften, men ogsaa en Del af en direkte Skat, nemlig Bygningsafgiften, ved Hjælp af en forhøiet Brændevinsafgift. Jeg har Grund til at betvivle, at det let vil være muligt i en senere Sessjon at sætte det Samme igjennem, og da jeg anser en Forhøielse af Brændevinsafgiften for at være en ganske nødvendig Betingelse, naar en hensigtsmæssig Reform af de indirekte Statter ved disse selv skal kunne bringes tilveie, saa forekommer det mig, at det, forsaavidt Flertallet af det ærede Thing deler den Anskuelse, som jeg nylig tillod mig at fremsætte, maatte være en særdeles betænkelig Sag for det ærede Thing at modsætte sig den Lov, som nu foreligger her, og navnlig altsaa at stemme for det Forslag, som Udvalgets Flertal har fremsat, og som jo vil